

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 25.8.2020 r.
COM(2020) 473 final

2020/0227 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

**udzielająca Portugalii tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia Rady (UE)
2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji
nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Rozporządzenie Rady 2020/672 („rozporządzenie w sprawie SURE”) określa ramy prawne udzielania pomocy finansowej Unii państwom członkowskim, które w wyniku pandemii COVID-19 doświadczają poważnych zakłóceń gospodarczych lub są nimi istotnie zagrożone. Wsparcie w ramach SURE służy finansowaniu przede wszystkim mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub podobnych środków służących ochronie pracowników i osób samozatrudnionych, a tym samym zmniejszeniu skali bezrobocia i utraty dochodów, a dodatkowo także finansowaniu niektórych środków ochrony zdrowia, w szczególności w miejscu pracy.

W dniu 7 sierpnia 2020 r. Portugalia zwróciła się z wnioskiem o pomoc finansową Unii na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE. Zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie SURE Komisja skonsultowała się z władzami portugalskimi w celu zweryfikowania nagłego i znacznego wzrostu faktycznych i planowanych wydatków spowodowanych pandemią COVID-19 i związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnymi środkami, a także środkami ochrony zdrowia. Dotyczy to w szczególności:

- 1) środka mającego na celu wsparcie utrzymania umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy określonego w portugalskim kodeksie pracy. W ramach tego środka kwalifikujące się przedsiębiorstwa otrzymują świadczenie w wysokości 70 % wynagrodzenia pracowników, przy czym wynagrodzenie pracowników wynosi dwie trzecie ich normalnego wynagrodzenia brutto. Ta korekta wysokości wynagrodzenia do dwóch trzecich podlega dolnej granicy równej krajowej płacy minimalnej oraz górnej granicy równej trzykrotności krajowej płacy minimalnej. Kwalifikującymi się przedsiębiorstwami są przedsiębiorstwa, które musiały zawiesić działalność gospodarczą lub które odnotowują znaczny spadek przychodów;
- 2) nowego i uproszczonego wsparcia specjalnego na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy. Środek ten jest podobny do środka, o którym mowa w pkt 1, lecz ma uproszczone procedury umożliwiające szybszy dostęp do środków pieniężnych. W ramach tego środka kwalifikujące się przedsiębiorstwa otrzymują świadczenie w wysokości 70 % wynagrodzenia pracowników, przy czym wynagrodzenie pracowników wynosi dwie trzecie ich normalnego wynagrodzenia brutto, a także zwolnienie ze składek pracodawcy na ubezpieczenie społeczne. Ta korekta wysokości wynagrodzenia do dwóch trzecich podlega dolnej granicy równej krajowej płacy minimalnej oraz górnej granicy równej trzykrotności krajowej płacy minimalnej. Kwalifikującymi się przedsiębiorstwami są przedsiębiorstwa, które musiały zawiesić działalność gospodarczą lub które odnotowują spadek przychodów w wysokości co najmniej 40 % w okresie 30 dni poprzedzających wniosek o wsparcie w porównaniu z tym samym miesiącem poprzedniego roku lub ze średnią miesięczną z dwóch miesięcy poprzedzających ten okres. Środek ten wielokrotnie rozszerzano, w tym poprzez zmianę sposobu obliczania wynagrodzeń pracowników na cztery piąte ich normalnego wynagrodzenia brutto oraz wprowadzenie stopniowego znoszenia ulg dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne płaconych przez przedsiębiorstwa korzystające z tego środka;

- 3) w przypadku gdy przedsiębiorstwa znajdują się w sytuacji kryzysowej w wyniku pandemii COVID-19, korzystają ze środków, o których mowa w pkt 1 lub 2, oraz posiadają program szkoleniowy zatwierdzony przez krajowe publiczne służby ds. zatrudnienia i szkoleń, w ramach specjalnych programów zawodowych pracownicy i przedsiębiorstwa mogą otrzymać dodatek szkoleniowy na pokrycie kosztów zastąpienia dochodu, jak również powiązanych kosztów szkoleń, które mają miejsce w godzinach pracy, jako alternatywy dla skrócenia czasu pracy;
- 4) wsparcia specjalnego dla przedsiębiorstw na wznowienie działalności gospodarczej. W celu ułatwienia ponownego podjęcia pracy i utrzymania miejsc pracy przedsiębiorstwa, których pracownicy skorzystali ze środków, o których mowa w pkt 1 lub 2, mogą otrzymać świadczenie równe krajowej płacy minimalnej na danego pracownika wypłacane w jednej racie albo dwukrotności krajowej płacy minimalnej na danego pracownika wypłacane stopniowo w okresie sześciu miesięcy. Jeżeli wsparcie jest udzielane stopniowo, przedsiębiorstwa korzystają również z częściowego zwolnienia w wysokości 50 % ze składek na ubezpieczenie społeczne płaconych przez danego pracodawcę w odniesieniu do danych pracowników;
- 5) dodatku na stabilizację dochodów dla pracowników korzystających ze środków, o których mowa w pkt 1 lub 2. Kwalifikującymi się pracownikami są ci, których wynagrodzenie brutto w odniesieniu do lutego 2020 r. nie przekraczało dwukrotności krajowej płacy minimalnej. Pracownicy otrzymują świadczenie równe różnicy między wynagrodzeniem brutto z lutego 2020 r. a wynagrodzeniem brutto z okresu, w którym pracownik był objęty jednym z dwóch wyżej wspomnianych systemów wsparcia, przy czym dolna granica wynosi 100 EUR, a górna granica – 351 EUR;
- 6) wsparcia specjalnego dla osób samozatrudnionych, pracowników nieformalnych i wspólników zarządzających. W ramach tego środka zapewniane jest świadczenie miesięczne równe dochodowi ewidencjonowanemu danej osoby fizycznej, przy czym górna granica wynosi 438,81 EUR, jeżeli dochód jest niższy niż 658,21 EUR, albo dwóm trzecim zarejestrowanego dochodu danej osoby fizycznej, przy czym górna granica wynosi 438,81 EUR, jeżeli dochód jest wyższy niż 658,21 EUR. W okresie od 13 marca do 30 czerwca 2020 r. stosowano początkową dolną granicę na poziomie 219,41 EUR w odniesieniu do łącznej kwoty miesięcznego wsparcia. Kwalifikującymi się osobami są osoby fizyczne, które musiały zawiesić działalność gospodarczą lub które odnotowują spadek przychodów wynoszący co najmniej 40 % w okresie 30 dni poprzedzających wnioski o wsparcie w porównaniu z tym samym miesiącem poprzedniego roku lub ze średnią miesięczną z dwóch miesięcy poprzedzających ten okres;
- 7) dodatku rodzinnego dla pracowników, którzy nie mogą pracować ze względu na konieczność opieki nad dziećmi poniżej 12. roku życia lub innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu. W ramach tego środka zapewniane jest świadczenie w wysokości 50 % wynagrodzenia pracowników. Z reguły rekompensata dla pracowników odpowiada dwóm trzecim normalnego wynagrodzenia brutto, przy czym dolna granica równa jest krajowej płacy minimalnej, a górna granica – trzykrotności krajowej płacy minimalnej;
- 8) wsparcia specjalnego na utrzymanie umów o pracę szkoleniowców w świetle odwołania szkoleń zawodowych. Wsparcie publiczne polega na przyznaniu świadczenia pokrywającego wynagrodzenie szkoleniowców, mimo że szkolenia zawodowe nie odbywają się;

- 9) szeregu środków regionalnych związanych z zatrudnieniem w Regionie Autonomicznym Azorów. Konkretnie środki, w tym regionalne uzupełnienie, dotyczące systemów ogólnokrajowych, tj. systemów zatrudnienia w zmniejszonym wymiarze czasu pracy, wsparcia dla osób samozatrudnionych oraz dla przedsiębiorstw mającego na celu wznowienie działalności gospodarczej, służą utrzymaniu zatrudnienia na Azorach podczas pandemii COVID-19. Wsparcie w ramach tych środków jest zależne od zachowania umów o pracę i utrzymania działalności gospodarczej;
- 10) szeregu środków regionalnych związanych z zatrudnieniem w Regionie Autonomicznym Madery. Konkretnie środki, w tym regionalne uzupełnienie, dotyczące systemów ogólnokrajowych, tj. systemów zatrudnienia w zmniejszonym wymiarze czasu pracy, wsparcia dla osób samozatrudnionych oraz dla przedsiębiorstw mającego na celu wznowienie działalności gospodarczej, służą utrzymaniu zatrudnienia na Azorach podczas pandemii COVID-19. Wsparcie w ramach tych środków jest zależne od zachowania umów o pracę i utrzymania działalności gospodarczej;
- 11) zasiłku dla pracowników i osób samozatrudnionych, którzy ze względu na izolację profilaktyczną tymczasowo nie mogą prowadzić działalności zawodowej. Tacy pracownicy są uprawnieni do zasiłku równego ich wynagrodzeniu podstawowemu;
- 12) zasiłku chorobowego z tytułu zarażenia się COVID-19. W porównaniu ze standardowym systemem zasiłków chorobowych w Portugalii przyznanie zasiłku chorobowego z tytułu COVID-19 nie podlega okresowi oczekiwania. Wsparcie publiczne polega na przyznaniu świadczenia równego wynagrodzeniu brutto;
- 13) zakupu środków ochrony indywidualnej do użytku w miejscu pracy, w szczególności w szpitalach publicznych, właściwych ministerstwach, gminach i regionach autonomicznych Azorów i Madery, jako środka ochrony zdrowia;
- 14) kampanii na rzecz higieny w szkołach mającej na celu zapewnienie bezpiecznego powrotu do pracy nauczycieli, innych pracowników i uczniów;
- 15) badania pod kątem zarażenia się COVID-19 pacjentów leczonych stacjonarnie i pracowników szpitali publicznych, jak również pracowników placówek opiekuńczo-pielęgniacyjnych i placówek opieki nad dziećmi;
- 16) specjalnej rekompensaty dla pracowników krajowej służby zdrowia zaangażowanych w walkę z pandemią COVID-19. Polega ona na wypłaceniu – tylko jednokrotnym – premii za wyniki odpowiadającej kwocie równej 50 % normalnego wynagrodzenia brutto pracownika.

Portugalia przekazała Komisji stosowne informacje.

Uwzględniając dostępne dowody, Komisja zwraca się do Rady z wnioskiem o przyjęcie decyzji wykonawczej o udzieleniu Portugalii pomocy finansowej na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE w celu wsparcia powyższych środków.

• **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z rozporządzeniem Rady 2020/672, na podstawie którego jest przedkładany.

Niniejszy wniosek stanowi uzupełnienie innego instrumentu prawnego Unii przewidującego udzielenie wsparcia państwom członkowskim w sytuacjach nadzwyczajnych, a mianowicie rozporządzenia Rady (WE) nr 1212/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiającego

Fundusz Solidarności Unii Europejskiej („rozporządzenie (WE) nr 2012/2002”). W dniu 30 marca przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/461, które zmienia powyższy instrument w celu rozszerzenia jego zakresu w sposób, który uwzględnia poważne sytuacje kryzysowe dotyczące zdrowia publicznego, oraz określa konkretne działania kwalifikujące się do finansowania.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest jednym z licznych środków opracowanych w odpowiedzi na obecną pandemię COVID-19, takich jak inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa, i stanowi uzupełnienie innych instrumentów wspierających zatrudnienie, takich jak Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) / InvestEU. Wykorzystując operacje zaciągania i udzielania pożyczek jako wsparcie państw członkowskich w konkretnym przypadku pandemii COVID-19, wniosek ten jest wykorzystywany przez państwa członkowskie na drugiej linii obrony, na potrzeby finansowania mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań, co może pomóc w ochronie miejsc pracy, a tym samym pracowników i osób samozatrudnionych, przed ryzykiem bezrobocia.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną niniejszego instrumentu jest rozporządzenie Rady 2020/672.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Niniejszy wniosek jest odpowiedzią na wniosek państwa członkowskiego i stanowi wyraz europejskiej solidarności poprzez udzielenie pomocy finansowej Unii w formie tymczasowych pożyczek na rzecz państwa członkowskiego dotkniętego pandemią COVID-19. Taka pomoc finansowa pozwala sprostać – na drugiej linii obrony – zwiększonym wydatkom publicznym rządu, w sposób tymczasowy i w odniesieniu do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań. Pomoże ona państwom członkowskim w ochronie miejsc pracy, a tym samym w ograniczeniu narażenia pracowników i osób samozatrudnionych na ryzyko bezrobocia i utraty dochodów.

Wsparcie takie pomoże ludności cierpiącej z powodu kryzysu oraz przyczyni się do ograniczenia bezpośrednich skutków społecznych i gospodarczych spowodowanych obecnym kryzysem związanym z COVID-19.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności. Nie wykracza on poza to, co jest konieczne, by osiągnąć cele instrumentu.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ze względu na pilną potrzebę przygotowania wniosku w celu jego szybkiego przyjęcia przez Radę nie można było przeprowadzić konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Ocena skutków**

Z uwagi na pilny charakter wniosku nie przeprowadzono oceny skutków.

4. WPLYW NA BUDŻET

Komisja powinna mieć możliwość zaciągania pożyczek na rynkach finansowych w celu udzielenia pożyczek państwom członkowskim wnioskującym o pomoc finansową w ramach instrumentu SURE.

Oprócz gwarancji udzielanych przez państwa członkowskie przewidziano także inne zabezpieczenia na potrzeby zapewnienia stabilności finansowej systemu:

- rygorystyczne i zachowawcze podejście do zarządzania finansowego;
- stworzenie portfela pożyczek, co ogranicza w przypadku poszczególnych państw członkowskich ryzyko koncentracji, roczną ekspozycję i nadmierną ekspozycję, zapewniając jednocześnie przyznanie wystarczających zasobów państwom najbardziej potrzebującym; oraz
- możliwość rolowania długu.

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

udzielająca Portugalii tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia Rady (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

Uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19¹, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 11 sierpnia 2020 r. Portugalia zwróciła się do Unii o pomoc finansową w celu uzupełnienia krajowych działań na rzecz złagodzenia wpływu pandemii COVID-19 i jej społeczno-gospodarczych skutków dla pracowników.
- (2) Oczekuje się, że pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Portugalię, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, będą miały ogromny wpływ na finanse publiczne. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2020 r. oczekuje się, że na koniec 2020 r. deficyt oraz dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych w Portugalii wyniosą odpowiednio 6,5 % i 131,6 % produktu krajowego brutto (PKB). Jak wynika ze śródkresowej prognozy Komisji z lata 2020 r., przewiduje się, że PKB Portugalii zmniejszy się o 9,8 % w 2020 r.
- (3) Pandemia COVID-19 wyłączyła znaczną część ludności Portugalii z aktywności zawodowej. Sytuacja ta doprowadziła do nagłego i znacznego wzrostu wydatków publicznych Portugalii w związku z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnymi środkami, a także korzystaniem ze środków ochrony zdrowia związanych z pandemią COVID-19, które to środki przedstawiono w motywach 4–17.
- (4) Ustawą nr 7/2009 z dnia 12 lutego, o której mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., wprowadzono środek mający na celu wsparcie utrzymania umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy określonego w portugalskim kodeksie pracy. W ramach tego środka kwalifikujące się przedsiębiorstwa otrzymują świadczenie w wysokości 70 % wynagrodzenia pracowników, przy czym wynagrodzenie pracowników wynosi dwie trzecie ich normalnego wynagrodzenia brutto. Ta korekta wysokości wynagrodzenia do dwóch trzecich podlega dolnej granicy równej krajowej płacy minimalnej oraz górnej granicy równej trzykrotności krajowej płacy minimalnej. Kwalifikującymi się

¹ Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.

przedsiębiorstwami są przedsiębiorstwa, które musiały zawiesić działalność gospodarczą lub które odnotowują znaczny spadek przychodów.

- (5) Dekret z mocą ustawy nr 10-G/2020 z dnia 26 marca i dekret z mocą ustawy nr 27-B/2020 z dnia 19 czerwca, o których mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., stanowiły podstawę wprowadzenia szeregu środków mających na celu złagodzenie skutków pandemii COVID-19. Obejmuje to nowe i uproszczone wsparcie specjalne na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy. Środek ten jest podobny do środka, o którym mowa w motywie 4, lecz ma uproszczone procedury umożliwiające szybszy dostęp do środków pieniężnych. W ramach tego środka kwalifikujące się przedsiębiorstwa otrzymują świadczenie w wysokości 70 % wynagrodzenia pracowników, przy czym wynagrodzenie pracowników wynosi dwie trzecie ich normalnego wynagrodzenia brutto, a także zwolnienie ze składek pracodawcy na ubezpieczenie społeczne. Ta korekta wysokości wynagrodzenia do dwóch trzecich podlega dolnej granicy równej krajowej płacy minimalnej oraz górnej granicy równej trzykrotności krajowej płacy minimalnej. Kwalifikującymi się przedsiębiorstwami są przedsiębiorstwa, które musiały zawiesić działalność gospodarczą lub które odnotowują spadek przychodów w wysokości co najmniej 40 % w okresie 30 dni poprzedzających wniosek o wsparcie w porównaniu z tym samym miesiącem poprzedniego roku lub ze średnią miesięczną z dwóch miesięcy poprzedzających ten okres. Środek ten wielokrotnie rozszerzano, w tym poprzez zmianę sposobu obliczania wynagrodzeń pracowników na cztery piąte ich normalnego wynagrodzenia brutto oraz wprowadzenie stopniowego znoszenia ulg dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne płaconych przez przedsiębiorstwa korzystające z tego środka. Ponieważ ulgi dotyczące składek na ubezpieczenie społeczne polegają na utracie dochodów przez rząd, na potrzeby rozporządzenia Rady 2020/672 można je uznać za równoważne z wydatkami publicznymi.
- (6) W przypadku gdy przedsiębiorstwa znajdują się w sytuacji kryzysowej w wyniku pandemii COVID-19, korzystają ze środków, o których mowa w motywach 4 lub 5, oraz posiadają program szkoleniowy zatwierdzony przez krajowe publiczne służby ds. zatrudnienia i szkoleń, w ramach specjalnych programów zawodowych pracownicy i przedsiębiorstwa mogą otrzymać dodatek szkoleniowy na pokrycie kosztów zastąpienia dochodu, jak również powiązanych kosztów szkoleń, które mają miejsce w godzinach pracy, jako alternatywy dla skrócenia czasu pracy.
- (7) Ponadto władze wprowadziły wsparcie specjalne dla przedsiębiorstw na wznowienie działalności gospodarczej. W celu ułatwienia ponownego podjęcia pracy i utrzymania miejsc pracy przedsiębiorstwa, których pracownicy skorzystali ze środków, o których mowa w motywach 4 lub 5, mogą otrzymać świadczenie równe krajowej płacy minimalnej na danego pracownika wypłacane w jednej racie albo dwukrotności krajowej płacy minimalnej na danego pracownika wypłacane stopniowo w okresie sześciu miesięcy. Jeżeli wsparcie jest udzielane stopniowo, przedsiębiorstwa korzystają również z częściowego zwolnienia w wysokości 50 % ze składek na ubezpieczenie społeczne płaconych przez danego pracodawcę w odniesieniu do danych pracowników.
- (8) Ponadto dekretem z mocą ustawy nr 27-B/2020 z dnia 19 czerwca władze wprowadziły dodatek na stabilizację dochodów dla pracowników korzystających ze środków, o których mowa w motywach 4 lub 5. Kwalifikującymi się pracownikami są ci, których wynagrodzenie brutto w odniesieniu do lutego 2020 r. nie przekraczało dwukrotności krajowej płacy minimalnej. Pracownicy otrzymują świadczenie równe różnicy między wynagrodzeniem brutto z lutego 2020 r. a wynagrodzeniem brutto

z okresu, w którym pracownik był objęty jednym z dwóch wyżej wspomnianych systemów wsparcia, przy czym dolna granica wynosi 100 EUR, a górna granica – 351 EUR.

- (9) Dekretem z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca oraz ustawą nr 2/2020 z dnia 31 marca², o których mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., wprowadzono wsparcie specjalne dla osób samozatrudnionych, pracowników nieformalnych i wspólników zarządzających. W ramach tego środka zapewniane jest świadczenie miesięczne równe dochodowi ewidencjonowanemu danej osoby fizycznej, przy czym górna granica wynosi 438,81 EUR, jeżeli dochód jest niższy niż 658,21 EUR, albo dwóm trzecim zarejestrowanego dochodu danej osoby fizycznej, przy czym górna granica wynosi 438,81 EUR, jeżeli dochód jest wyższy niż 658,21 EUR. W okresie od 13 marca do 30 czerwca 2020 r. stosowano początkową dolną granicę na poziomie 219,41 EUR w odniesieniu do łącznej kwoty miesięcznego wsparcia. Kwalifikującymi się osobami są osoby fizyczne, które musiały zawiesić działalność gospodarczą lub które odnotowują spadek przychodów wynoszący co najmniej 40 % w okresie 30 dni poprzedzających wniosek o wsparcie w porównaniu z tym samym miesiącem poprzedniego roku lub ze średnią miesięczną z dwóch miesięcy poprzedzających ten okres.
- (10) Dekretem z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca, o którym mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., wprowadzono dodatek rodzinny dla pracowników, którzy nie mogą pracować ze względu na konieczność opieki nad dziećmi poniżej 12. roku życia lub innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu. W ramach tego środka zapewniane jest świadczenie w wysokości 50 % wynagrodzenia pracowników. Z reguły rekompensata dla pracowników odpowiada dwóm trzecim normalnego wynagrodzenia brutto, przy czym dolna granica równa jest krajowej płacy minimalnej, a górna granica – trzykrotności krajowej płacy minimalnej. Środki te można uznać za środki podobne do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2020/672, ponieważ w ramach tych środków zapewnia się wsparcie dochodu dla pracowników, które ułatwi im pokrycie kosztów opieki nad dziećmi w okresie zamknięcia szkół, a tym samym umożliwi rodzicom kontynuowanie pracy, co pozwoli uniknąć narażenia ich stosunku pracy na ryzyko rozwiązania.
- (11) Zarządzeniem rządu nr 3485-C/2020 z dnia 17 marca, zarządzeniem rządu nr 4395/2020 z dnia 10 kwietnia oraz zarządzeniem rządu nr 5897-B/2020 z dnia 28 maja, o których mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., wprowadzono wsparcie specjalne na utrzymanie umów o pracę szkoleniowców w świetle odwołania szkoleń zawodowych. Wsparcie publiczne polega na przyznaniu świadczenia pokrywającego wynagrodzenie szkoleniowców, mimo że szkolenia zawodowe nie odbywają się.
- (12) Uchwałą Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 97/2020 z dnia 8 kwietnia, uchwałą Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 120/2020 z dnia 28 kwietnia, uchwałą Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 128/2020 z dnia 5 maja, uchwałą Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 129/2020 z dnia 5 maja, uchwałą Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 195/2020 z dnia 15 lipca, uchwałą Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 196/2020 z dnia 15 lipca oraz uchwałą Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 200/2020 z dnia 17 lipca, o których mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., wprowadzono szereg środków regionalnych związanych z zatrudnieniem

² Zmienioną ustawą 27-A/2020 z dnia 24 lipca.

w Regionie Autonomicznym Azorów. Konkretnie środki, w tym regionalne uzupełnienie, dotyczące systemów ogólnokrajowych, tj. systemów zatrudnienia w zmniejszonym wymiarze czasu pracy, wsparcia dla osób samozatrudnionych oraz dla przedsiębiorstw mającego na celu wznowienie działalności gospodarczej, służą utrzymaniu zatrudnienia na Azorach podczas pandemii COVID-19. Wsparcie w ramach tych środków jest zależne od zachowania umów o pracę i utrzymania działalności gospodarczej.

- (13) Uchwałą Rządu Regionalnego Madery nr 101/2020 z dnia 13 marca oraz rozporządzeniem nr 133-B/2020 Wiceprzewodniczącego Rządu Regionalnego Madery i Sekretariatu Regionalnego ds. Włączenia Społecznego i Obywatelstwa z dnia 22 kwietnia, o których mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., wprowadzono szereg środków regionalnych związanych z zatrudnieniem w Regionie Autonomicznym Madery. Konkretnie środki, w tym regionalne uzupełnienie, dotyczące systemów ogólnokrajowych, tj. systemów zatrudnienia w zmniejszonym wymiarze czasu pracy, wsparcia dla osób samozatrudnionych oraz dla przedsiębiorstw mającego na celu wznowienie działalności gospodarczej, służą utrzymaniu zatrudnienia na Azorach podczas pandemii COVID-19. Wsparcie w ramach tych środków jest zależne od zachowania umów o pracę i utrzymania działalności gospodarczej.
- (14) Dekretem z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca i ustawą nr 2/2020 z dnia 31 marca³, o których mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., przewidziano zasiłek dla pracowników i osób samozatrudnionych, którzy ze względu na izolację profilaktyczną tymczasowo nie mogą prowadzić działalności zawodowej. Tacy pracownicy są uprawnieni do zasiłku równego ich wynagrodzeniu podstawowemu. W tej podstawie prawnej wprowadzono również zasiłek chorobowy z tytułu zarażenia się COVID-19. W porównaniu ze standardowym systemem zasiłków chorobowych w Portugalii przyznanie zasiłku chorobowego z tytułu COVID-19 nie podlega okresowi oczekiwania. Wsparcie publiczne polega na przyznaniu świadczenia równego wynagrodzeniu brutto.
- (15) Dekretem z mocą ustawy nr 10-A z dnia 13 marca, o którym mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., zezwolono na zakup środków ochrony indywidualnej do użytku w miejscu pracy, w szczególności w szpitalach publicznych, właściwych ministerstwach, gminach i regionach autonomicznych Azorów i Madery, jako środek ochrony zdrowia. W tej podstawie prawnej wprowadzono ponadto kampanię na rzecz higieny w szkołach mającą na celu zapewnienie bezpiecznego powrotu do pracy nauczycieli, innych pracowników i uczniów.
- (16) Władze wprowadziły badania pod kątem zarażenia się COVID-19 pacjentów leczonych stacjonarnie i pracowników szpitali publicznych, jak również pracowników placówek opiekuńczo-pielęgniacyjnych i placówek opieki nad dziećmi. Kwota ta jest finansowana z budżetu ogólnego, a zatem nie ma wyraźnej podstawy prawnej.
- (17) Ponadto ustawą nr 27-A/2020 z dnia 24 lipca, o której mowa we wniosku Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r., wprowadzono specjalną rekompensatę dla pracowników krajowej służby zdrowia zaangażowanych w walkę z pandemią COVID-19. Polega ona na wypłaceniu – tylko jednokrotnym – premii za wyniki odpowiadającej kwocie równej 50 % normalnego wynagrodzenia brutto pracownika.

³

Zmienionej ustawą 27-A/2020 z dnia 24 lipca.

- (18) Portugalia spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Portugalia przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 5 934 462 488 EUR od dnia 1 lutego 2020 r. w związku ze środkami krajowymi przyjętymi w celu złagodzenia skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19. Wzrost bezpośrednio związany z powyższymi środkami, które są mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub podobnymi środkami, stanowi nagły i znaczny wzrost, ponieważ dotyczy on zarówno wprowadzenia nowych środków, jak i wzrostu popytu na istniejące środki, które łącznie obejmują znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo w Portugalii.
- (19) Komisja skonsultowała się z Portugalią oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnymi środkami, a także z korzystaniem ze środków ochrony zdrowia związanych z pandemią COVID-19, o których mowa we wniosku z dnia 11 sierpnia 2020 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.
- (20) Należy zatem udzielić pomocy finansowej, aby pomóc Portugalii w przezwyciężeniu skutków społeczno-gospodarczych poważnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych przez pandemię COVID-19.
- (21) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku jakichkolwiek procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności na mocy art. 107 i 108 TFUE. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na mocy art. 108 TFUE, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.
- (22) Portugalia powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Portugalię.
- (23) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Portugalii, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na mocy rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Portugalia spełnia warunki określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672.

Artykuł 2

1. Unia udziela Portugalii pożyczki do maksymalnej wysokości 5 934 462 488 EUR. Maksymalny średni okres wymagalności pożyczki wynosi 15 lat.
2. Okres dostępności pomocy finansowej udzielonej na mocy niniejszej decyzji wynosi 18 miesięcy począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie niniejszej decyzji.
3. Pomoc finansowa Unii jest udostępniana Portugalii przez Komisję w maksymalnie ośmiu ratach. Rata może zostać wypłacona w jednej transzy lub w kilku transzach. Okresy wymagalności transz w ramach pierwszej raty mogą być dłuższe niż

maksymalny średni okres wymagalności, o którym mowa w ust. 1. W takich przypadkach okresy wymagalności kolejnych transz są ustalane tak, aby po wypłacie wszystkich rat osiągnięto zgodność z maksymalnym średnim okresem wymagalności, o którym mowa w ust. 1.

4. Warunkiem uruchomienia pierwszej raty jest wejście w życie umowy pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672.
5. Portugalia pokrywa koszty finansowania poniesione przez Unię, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2020/672, w odniesieniu do każdej raty, powiększone o wszelkie opłaty, koszty i wydatki poniesione przez Unię, które wynikają z rodzaju finansowania.
6. Komisja decyduje o wysokości oraz o uruchomieniu rat, a także o wysokości transz.

Artykuł 3

Portugalia może finansować następujące środki:

- a) wsparcie na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy przewidziane w art. 298–308 ustawy nr 7/2009 z dnia 12 lutego;
- b) nowe i uproszczone wsparcie specjalne na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy przewidzianego w dekrete z mocą ustawy nr 10-G/2020 z dnia 26 marca oraz w art. 2 dekretu z mocą ustawy nr 27-B/2020 z dnia 19 czerwca;
- c) specjalne programy zawodowe mające na celu utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy przewidziane w art. 7–9 dekretu z mocą ustawy nr 10-G/2020 z dnia 26 marca;
- d) nowe wsparcie specjalne dla przedsiębiorstw na wznowienie działalności gospodarczej przewidziane w art. 4 ust. 1–7 i ust. 10–12 oraz w art. 5 dekretu z mocą ustawy nr 27-B/2020 z dnia 19 czerwca;
- e) nowy dodatek na stabilizację dochodów dla pracowników objętych wyżej wspomnianym wsparciem na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy określonego w portugalskim kodeksie pracy albo nowym i uproszczonym wsparciem wprowadzonym w odpowiedzi na pandemię COVID-19, przewidziany w art. 3 dekretu z mocą ustawy nr 27-B/2020 z dnia 19 czerwca;
- f) nowe i progresywne wsparcie specjalne na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego skrócenia normalnego czasu pracy przewidziane w dekrete z mocą ustawy nr 46-A/2020 z dnia 30 lipca;
- g) nowe wsparcie specjalne dla osób samozatrudnionych, pracowników nieformalnych i wspólników zarządzających przewidziane w art. 26–28 dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca oraz w art. 325-G ustawy nr 2/2020 z dnia 31 marca, zmienionej art. 3 ustawy nr 27-A/2020 z dnia 24 lipca;
- h) dodatek rodzinny dla pracowników, którzy nie mogą pracować ze względu na konieczność opieki nad dziećmi poniżej 12. roku życia lub innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu, przewidziany w art. 23 dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca;

- i) wsparcie specjalne na utrzymanie umów o pracę szkoleniowców w świetle odwołania szkoleń zawodowych przewidziane w zarządzeniu rządu nr 3485-C/2020 z dnia 17 marca, zarządzeniu rządu nr 4395/2020 z dnia 10 kwietnia oraz zarządzeniu rządu nr 5897-B/2020 z dnia 28 maja;
- j) środki regionalne związane z zatrudnieniem w Regionie Autonomicznym Azorów przewidziane w uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 97/2020 z dnia 8 kwietnia, uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 120/2020 z dnia 28 kwietnia, uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 128/2020 z dnia 5 maja, uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 129/2020 z dnia 5 maja, uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 195/2020 z dnia 15 lipca, uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 196/2020 z dnia 15 lipca oraz uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 200/2020 z dnia 17 lipca;
- k) środki regionalne związane z zatrudnieniem w Regionie Autonomicznym Madery przewidziane w uchwale Rządu Regionalnego Madery nr 101/2020 z dnia 13 marca oraz rozporządzeniu nr 133-B/2020 Wiceprzewodniczącego Rządu Regionalnego Madery i Sekretariatu Regionalnego ds. Włączenia Społecznego i Obywatelstwa z dnia 22 kwietnia;
- l) zasiłek dla pracowników i osób samozatrudnionych objętych izolacją profilaktyczną przewidziany w art. 19 dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca oraz w art. 325-F ustawy nr 2/2020 z dnia 31 marca, zmienionej art. 3 ustawy nr 27-A/2020 z dnia 24 lipca;
- m) zasiłek chorobowy z tytułu zarażenia się COVID-19 przewidziany w art. 20 dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca oraz w art. 325-F ustawy nr 2/2020 z dnia 31 marca, zmienionej art. 3 ustawy nr 27-A/2020 z dnia 24 lipca;
- n) zakup środków ochrony indywidualnej do użytku w miejscu pracy, w szczególności w szpitalach publicznych, właściwych ministerstwach, gminach i regionach autonomicznych Azorów i Madery, przewidziany w art. 3 dekretu z mocą ustawy nr 10-A z dnia 13 marca;
- o) kampanię na rzecz higieny w szkołach przewidzianą w art. 9 dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca;
- p) badanie pod kątem zarażenia się COVID-19 pacjentów leczonych stacjonarnie i pracowników szpitali publicznych, jak również pracowników placówek opiekuńczo-pielęgniacyjnych i placówek opieki nad dziećmi;
- q) nową specjalną rekompensatę dla pracowników krajowej służby zdrowia zaangażowanych w walkę z pandemią COVID-19 przewidzianą w art. 42-A ustawy nr 2/2020 z dnia 31 marca, zmienionej art. 3 ustawy nr 27-A/2020 z dnia 24 lipca.

Artykuł 4

Portugalia przekazuje Komisji do dnia [DATA: 6 miesięcy po opublikowaniu niniejszej decyzji] r., a następnie co 6 miesięcy, informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania tych wydatków.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*